

Οι βαλκανικοί πόλεμοι, 1912-13 (σελ. 68-73)

- **Βαθύτερη αιτία** η επιθυμία των βαλκανικών λαών να διασφαλίσουν την εθνική αυτονομία τους (αλυτρωτισμός).
- **Αφορμή** έδωσε η πολιτική των Νεότουρκων να εξισλαμίσουν με τη βία τους χριστιανούς υπηκόους.

Α΄ Βαλκανικός (25 Σεπτεμβρίου 1912- 17 Μαΐου 1913)	Β΄ Βαλκανικός (17 Ιουνίου – 28 Ιουλίου 1913)
Μαυροβούνιο	Σερβία
Βουλγαρία	Ελλάδα
Σερβία	Ρουμανία
Ελλάδα (Οκτώβρης)	Βουλγαρία (Τουρκία)
Τουρκία	

Α΄ Βαλκανικός:

Κυριότερα γεγονότα:

- Στις 29 Φεβρουαρίου/13 Μαρτίου υπογράφηκε συμμαχία Σερβίας-Βουλγαρίας και στις 29 Μαΐου μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας
- Γίνεται φανερή η σύγκρουση του γερμανόφιλου αρχιστράτηγου διάδοχου Κωνσταντίνου και του Βενιζέλου, σχετικά με την κατάληψη της Θεσσαλονίκης.
- Δολοφονία του βασιλιά Γεωργίου Α΄ στη Θεσσαλονίκη (5 Μαρτίου 1913)
- **Συνθήκη Λονδίνου:** Στις 17/30 Μαΐου υπογράφηκε στο Λονδίνο η συνθήκη ειρήνης σύμφωνα με την οποία η **Οθωμανική Αυτοκρατορία εγκατέλειπε τα ευρωπαϊκά εδάφη δυτικά της γραμμής Αίνου-Μηδείας**. Δεν λυνόταν όμως το ζήτημα των νησιών του Αιγαίου και δεν καθορίζονταν ακριβώς τα σύνορα της Αλβανίας. Η Συνθήκη του Λονδίνου άφηνε πολλά ζητήματα μετέωρα. Πολύ περισσότερο όμως η απογοήτευση της Βουλγαρίας για την απώλεια μεγάλου μέρους της Μακεδονίας οδήγησε στον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο.

Β΄ Βαλκανικός:

- Συνθήκη φιλίας και συμμαχίας μεταξύ Σερβίας και Ελλάδας (18 Μαΐου 1913)

- **Η συνθήκη του Βουκουρεστίου** υπογράφηκε στις 28 Ιουλίου/10 Αυγούστου και όριζε τα σύνορα της Ελλάδας ανατολικά έως το Νέστο, βόρεια μέχρι το Πετρίτσι, τη Γευγελή και το Μοναστήρι και δυτικά έως την Κορυτσά ενώ και η Κρήτη περιερχόταν στο ελληνικό κράτος. Παρέμεναν όμως και πάλι ασαφή τα ζητήματα της Β. Ηπείρου και των νησιών του Αιγαίου. Η Ελλάδα είχε κατορθώσει να απελευθερώσει το μεγαλύτερο τμήμα της Μακεδονίας, σημαντικό μέρος της Ηπείρου και ένα μέρος της δυτικής Θράκης. Δεν κατόρθωσε να απελευθερώσει το βόρειο τμήμα της Μακεδονίας (σημερινή νότια περιοχή του κράτους των Σκοπίων) με την ακμαία ελληνική πόλη του Μοναστηρίου, το οποίο κατέλαβαν οι Σέρβοι και τη βορειοανατολική Μακεδονία με τις ελληνικές πόλεις του Μελένικου, της Τζουμαγιάς και της Στρώμνιτσας, που παραχωρήθηκε στη Βουλγαρία.
- Το καθεστώς των νησιών του Αιγαίου, πλην των Δωδεκανήσων, παρέμενε εκκρεμές μετά και τη Συνθήκη του Βουκουρεστίου (28 Ιουλίου/10 Αυγούστου 1913) με την οποία έληγε ο Β΄ Βαλκανικός Πόλεμος. Μετά από πιέσεις των Μ. Δυνάμεων η Ελλάδα δέχτηκε να αποσύρει τα στρατεύματά της από τη Βόρεια Ήπειρο με αντάλλαγμα την οριστική παραχώρηση των νησιών του Αιγαίου. Οι Ευρωπαϊκές Δυνάμεις με Διακοίνωσή τους παραχώρησαν οριστικά τα απελευθερωμένα από το ελληνικό ναυτικό νησιά στην Ελλάδα, εκτός από την Ίμβρο, την Τένεδο και τη Μεγίστη (Καστελλόριζο), στις 13 Φεβρουαρίου 1914, πράξη την οποία δεν δεχόταν η Οθωμανική Αυτοκρατορία. Νωρίτερα οι Μ. Δυνάμεις και η Οθωμανική Αυτοκρατορία είχαν δεχτεί την Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα, η οποία έγινε επίσημα την 1η Δεκεμβρίου 1913.